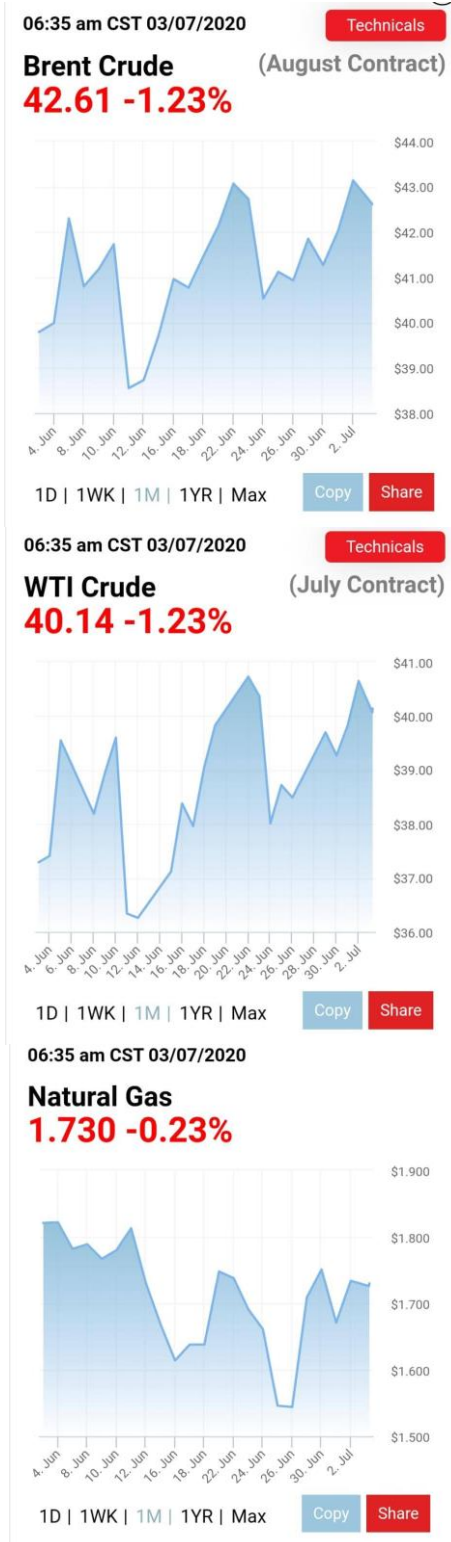

پایش بازار انرژی

پویایی های بازار

قیمت نفت برنت مجدداً به زیر ۴۳ دلار هر بشکه سقوط کرد. نگرانی حاصل از ظهور مجدد سیکل بیماری کووید-۱۹ باعث تردید در بهبود وضعیت اقتصاد جهانی شد. در عین حال قیمت نفت در مقایسه با ماه آوریل که ۱۶ دلار هر بشکه بیش نبود، بیشترین در ۴ ماه اخیر است. چرا که عرضه کنندگان نسبت به کاهش عرضه خود همچنان متعهدند. قیمت نفت برنت در روز جمعه ۴۲ دلار و ۶۳ سنت و نفت وست تگزاس انترمدییت نیز به ۴۰ دلار رسید.

تفسیر هفته

۱- دایره رتبه بندی فیچ پیش بینی کرده نهایتاً در ۲۰۲۰ اقتصاد جهانی ۴,۶ درصد کوچکتر خواهد شد، اما اقتصاد به سمت رکود بیشتر نخواهد رفت. به نظر فیچ شواهدی مانند بالا رفتن درصد خرده فروشی هر ماه نسبت به ماه قبل از بعد از آوریل در آمریکا، بریتانیا، و اسپانیا، بالا رفتن درصد دارندگان شغل در آمریکا در ماه مه، بهبود شاخص PMI (شاخص مدیریت سفارش کالا) در ماه مه و ژوئن، و راه افتادن بخش ساختمان در کشورهای مختلف همه نشان دهنده بهبود اقتصاد در پس از توقف آن در دوران قله شیوع سرایت ویروس کروناست. فیچ در ۲۰۲۱ پیش بینی می کند که اقتصاد جهانی ۴,۹ درصد رشد داشته باشد. در ۲۰۲۲، ۳,۴ درصد احتمالاً اقتصاد جهانی بزرگتر خواهد شد.

۲- در ماه های پیش رو اقتصاد کشورهای حاشیه خلیج فارس ۷,۶ درصد کوچکتر خواهند شد. در بزرگترین رکود در تاریخ این کشورها، بدلیل ترکیب تاثیر بیماری کوید ۱۹ و پایین آمدن قیمت نفت، بگزارش صندوق بین المللی پول همه شش کشور خلیج فارس بعلاوه ایران و عراق با مشکلات اقتصادی روبرو خواهند شد. از اول ژوئیه عربستان مالیات بر ارزش افزوده را سه برابر و به ۱۵ درصد رساند. درآمدهای نفتی شش کشور عضو شورای همکاری ۲۰۰ میلیارد دلار به نظر می رسد کمتر شود. امین ناصر، رئیس شرکت نفتی آرامکو به آینده بازار نفت خوشبین است. او معتقد است که تقاضا در نیمه دوم ۲۰۲۰ به ۹۰ میلیون بشکه در روز در سطح جهانی می رسد. در بخش پایین دستی، تقاضا برای بنزین و نفت گاز و سوخت جت هر سه بیشتر از نیمه اول ۲۰۲۰ خواهند بود.

۳- در همین حال رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه پس از دیدار از روسیه و کویت به دیدار امیر قطر شتافت. ترکیه در منازعه مابین قطر و سه کشور عربستان، امارات و بحرین، از قطر حمایت می کند. در چالش بازگرداندن هویت اسلامی به ایاصوفیا بعنوان یک مسجد توسط دولت ترکیه، ایالات متحده با تغییر این ساختمان از موزه به مسجد مخالفت کرد.

۴- در ماه مه، اوپک ۱,۲۵ میلیون بشکه در روز از تولید خود کاست. در ماه ژوئن، مجدداً اوپک ۱,۸۴ میلیون بشکه در روز از نفت خود نسبت به ماه مه کم کرد. این کار در چارچوب توافق کاهش تولید نفت در پس از شیوع بیماری کووید-۱۹ است. مجموعاً اوپک پلاس ۹,۷ میلیون بشکه در روز از تولید نفت خود کاست. صادرات کل نفت اوپک در ماه ژوئن برابر بوده است با ۱۷,۲ میلیون بشکه در روز. اوپک اعلام کرد که برای پس از ژوئیه هنوز تصمیمی برای کاستن همان مقدار از تولید خود مانند ماه‌های گذشته نگرفته است. چند کشور به پلاس گفته‌اند که احتمال دارد اوپک کاهش تولید نفت خود را به ۷,۷ میلیون بشکه در روز برساند. در این میان، نیجریه از کاهش تولید کمتر تبعیت می‌کند. محمد بن سلمان دو روز قبل با رئیس جمهور نیجریه تلفنی گفت و گو کرد. قیمت‌های نفت در سه ماهه دوم ۲۰۲۰ از رشد عجیبی برخوردار بودند. به یکباره قیمت نفت ۸۰ درصد رشد داشته و از ۱۶ دلار به ۴۰ دلار رسید. این تغییر بزرگ آخرین بار در ۱۹۹۰ در پس از حمله عراق به کویت در سه ماهه سوم ۱۹۹۰ اتفاق افتاد. با این همه قیمت نفت همچنان نسبت به روز اول ۲۰۲۰، ۳۴ درصد کمتر است. قرار است که در ۱۵ ژوئیه (۲۵ تیرماه) کمیته نظارتی وزرای نفت اوپک به همراه وزیر انرژی روسیه با یکدیگر برای بررسی بازار نفت ملاقات داشته باشند. در گذشته اوپک پلاس توافق کرده بود که از ابتدای ۲۰۲۱ کاهش تولید را به ۵,۸ میلیون بشکه در روز برساند.

۵- بنابر یک نظرسنجی توسط رویترز، قیمت نفت برنت در سال ۲۰۲۰ در اطراف ۴۰ دلار بازی کرده و در انتهای سال به تدریج قیمت بالا خواهد رفت. این نظرسنجی در ماه گذشته نشان می‌داد که متوسط قیمت نفت در نظر ۴۵ کارشناس نفت ۳۷,۵۸ دلار بوده است، اما در ماه ژوئن نظرسنجی نشان می‌دهد که کارشناسان معتقدند این قیمت به ۴۰,۴۱ دلار هر بشکه می‌رسد.

۶- بنابر گزارش مودی، شیوع بیماری کووید-۱۹ و قرنطینه شدن پس از آن، موجب فاصله گرفتن مردم از مصرف بیش از اندازه سوخت‌های فسیلی شده، زیرا حمل و نقل و سفرهای تجاری بسیار کمتر شده است. در عوض کیفیت هوا در اکثر شهرهای جهان بهتر شده است. شاید این آخرین فرصت برای بشر در جهت کم کردن مصرف سوخت‌های فسیلی و گذار به انرژی‌های نو باشد. آژانس بین‌المللی انرژی نیز در گزارشی خاطرنشان کرده است که برای رسیدن به انتشار صفر گازهای گلخانه‌ای نیازمند شتاب در نوآوری در انرژی‌های پاک هستیم.

۷- مقدار نفت موجود در انبارهای مناطق مختلف ایالات متحده آمریکا به بیشترین مقدار خود در طول تاریخ رسید. در ۲۰ ماه ژوئن این مقدار به ۵۴۱ میلیون بشکه رسید. رکورد قبلی در ۲۰۱۷ بود که مقدار آن به ۵۳۶ میلیون بشکه رسیده بود. در همین حال در روز پنج‌شنبه دوم ژوئیه تنها در آمریکا تعداد ۵۵ هزار نفر مبتلا به بیماری کرونا ثبت شدند. همچنین با توجه به پایین بودن قیمت نفت و هزینه‌های بالا برای تولید کنندگان نفت شیل آمریکا، بانک‌های طرف مذاکره

با شرکت های نفتی، شرایط خود را برای اعطای تسهیلات سخت تر کرده اند. قیمت ۴۰ دلار هر بشکه برای نفت تگزاس، از نقطه سربسری برای تولید شیل پایین تر بوده و به همین جهت بانکها برای اعطای وام های جدید، شرایط بیشتری را قرار داده اند. شرط ارزیابی دقیقتر از مقدار دارایی شرکت های نفتی در زمان اخذ وام فعلا مقدار وام های داده شده را نسبت به سال قبل کمتر نموده است.

۸- در پی بروز تنش در امتداد مرزهای چین و هند در منطقه لدخ در شمال کشمیر، کالاهای وارداتی هند از چین در بنادر و فرودگاه های هندی رسوب کرده اند. مقامات هندی شرایط سختی را برای اعطای مجوز جهت کالاهای چینی اکنون اتخاذ کرده اند. در ۲۰۱۹، هند ۷۰ میلیارد دلار واردات مستقیم از چین داشته است. صاحبان کالاهایی مانند تلفن همراه و سایر کالاهای الکترونیک از تاخیر در مبادی ورودی چینی گله مند هستند. بصورت متوسط هفته ای یک میلیارد دلار کالاهای الکترونیک و تلفن همراه از چین وارد هند می شود. هند در یک اقدام عجیب استفاده از ۵۹ اپلیکیشن چینی همراه تلفن های موبایل را ممنوع ساخت. همچنین از ورود شرکت های چینی در مناقصه مربوط به احداث اتوبان در هند جلوگیری کرد.

۹- نروژ در صدد است که اکتشافات نفتی خود را در شمالگان توسعه دهد. این کشور در اقیانوس منجمد شمالی یک استان نفتی تعریف کرده، ۱۳۶ پروژه را مشخص نموده و به مزایده گذارده است. ۱۲۵ پروژه در دریای بارنتز است که در این دریا نروژ و روسیه دارای ساحل، آب های سرزمینی، و مناطق اقتصادی ویژه هستند. نروژ بزرگترین تولیدکننده اروپایی نفت خام است. تابحال نروژ صندوق توسعه ملی با هزار میلیارد دلار را از درآمدهای نفت خام درست کرده است. علاقه به استخراج انرژی از منطقه قطب شمال بعلاوه مسئله کشتیرانی، وضعیت صلح آمیز قطب شمال را اکنون در پس از سه دهه وضعیت با ثبات این منطقه زیر سؤال برده است. در پس از فروپاشی اتحاد شوروی، بنظر می رسد که نیروهای رقیب سعی در دور نگاه داشتن این منطقه از رقابت های مابین خود دارند. احتمال وجود منابع نفت، گاز و الماس در زیر یخ های اقیانوس منجمد شمالی چالشی را میان همسایگان حوزه این اقیانوس به وجود آورده است. به گفته اداره ملی اقیانوس و اتمسفر آمریکا در دو دهه اخیر به علت انتشار گازهای گلخانه ای، تغییراتی در اقیانوس منجمد شمالی به وجود آمده است. این تغییرات موجب شده که کشورها در چند قدمی تحقق رؤیای اکتشاف و استخراج منابع مخفی آن قرار گیرند. شرکت های نفتی بین المللی (IOC) در پی کاوش و استخراج منابع نفت و گاز از نقاطی از کره زمین هستند که تاکنون کشف و یا برداشت نشده است. حوزه های نفتی اثبات شده که به دلیل عمق کم و یا فشار مخزن براحتی قابل دسترس بودند، کم و بیش توسط بشر کشف و استخراج صورت گرفته است. اما نقاطی مانند دو قطب که دور از دسترس و پوشیده از یخ و برف هستند به تازگی نظر این گونه شرکت ها را

به سوی خود جلب نموده است. افزایش درجه حرارت زمین و آب شدن بخشی از یخ های دائمی قطب شمال تحولات ژئوپلیتیکی، سیاسی و اجتماعی بدنبال داشته است. افزایش دما در قطب شمال بیشتر از بقیه مناطق کره زمین بوده است. حتی موانع ژئوپلیتیکی گذشته را از میان برده است. شرکت نفت اکوینر (استات اویل سابق) در سالهای گذشته در کنار مرزهای آبی روسیه در دریای برانتز اکتشافاتی را انجام داد، اما چندان جذاب نبود. اینک اکوینر در مناطق شمالی تر به گمانه زنی پرداخته است. شکل زیر مناطقی که فعالیتهای نفتی نروژ در آن جا هستند را نشان می دهد.

